

Telegraful Roman

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Eu merg la Tatăl meu.

— Cuvinte la Înălțarea Domnului.

De preotul P. Morușca.

«Iară acum eu merg la Tatăl meu, de acolo eșit-am și am venit în lume, iarăși las lumea și merg la Tatăl, că de nu mă voi duce eu, Mângăitorul nu va veni la voi. Nu vă voi lăsa pe voi sărmani, dar voi rămâneți întru mine și eu voi rămâne întru voi; căci precum vița de vie numai rămânând în buciom poate aduce roadă, așa și voi numai rămânând întru mine veți aduce roadă multă; iară întristarea voastră de acum întru bucurie se va schimba și bucuria voastră nimeni nu o va lua dela voi! — Iată vine ceasul și acum a sosit, ca să vă risipiți fiecare la ale sale, — în lume năcaz veți avea, ci îndrăzniți, eu am biruit lumea...»

Acestea a grăit Isus și și-a ridicat ochii săi la cer și a zis: «Părinte, a venit ciasul, proslăvește pe Fiul tău!»

Și i-a scos pe ei, pe ucenicii săi, afară până în Bethania și ridicându-și mâinile sale i-a binecuvântat, și nor l-a luat pe el dela ochii lor; și s'a depărtat dela dânșii și s'a înălțat la cer, și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu; iară căutând ei la cer iată doi bărbați au stătut înaintea lor în veșminte albe, cari le au zis: «Bărbați galileeni, ce stați căutând spre cer? Acest Isus, care s'a înălțat dela voi la cer, așa va veni precum l-ați văzut pe el mergând... iară ei închinându-se lui s'au întors în Ierusalim cu bucurie mare, martori fiindu-i lui în toată Iudeea și în Samaria și până la marginea pământului.

Așa, în chip măreț și-a încheiat Mântuitorul cursul vieții pe pământ. Cu aceeași măreție dumnezească, cu care a suț drumul dela peștera din Betlehem prin grădina Getsemanii peste Golgota, în grădina lui Iosif și până pe muntele Olivilor, și în această clipă, când se întoarce iarăși acasă la Tatăl, după ce și-a plinit cu desăvârșire chemarea pe pământ. Înălțarea la cer a Domnului e un statornic îndreptar pentru noi, încâtrău trebuie să fie ținuti ochii sufletului în toată vremea vieții noastre. De aceea ne povățuește și apostolul: «Căutați cele de sus...», iar biserica în cursul sfintei slujbe ne îndeamnă: «Sus să avem inimile... către Domnul!»

Cu bucurie mare se întoarseră apostolii, după ce Domnul fu luat de un nor luminos dela ochii lor, și acelaș isvor de bucurie nesăcată rămâne pe veci Înălțarea pentru neamul omenesc, căci de acum știm, că porțile împărăției lui Dumnezeu ne sunt deschise și fiecăruia i s'a gătit locul său după vrednicie: «în casa Tatălui meu sunt multe lăcașuri, iată eu merg să găsesc vouă loc, ca unde sunt eu, și voi împreună cu mine să fiți!»

Chiar în cursul vieții noastre pământești, de acum avem mijlocitor

cătră Tatăl pe celace s'a învrednicit a-i șede de-a dreapta: «Orice veți cere dela Tatăl, întru numele meu, va da vouă, și cerând veți lua, ca bucuria voastră să fie deplină...»

Dacă în această lume nu odată avem parte de cercări amare, de suferințe grele; de trebuie să luăm asupra noastră crucea vieții, — întru cât îi vom urma Domnului cu credință și fără șovăire, apostolul ne asigură «că de am murit împreună cu Cristos (păcatului) împreună cu dânsul vom și via (în împărăția de veci); de răbdăm, împreună vom și împărăți» și întru aceasta însuși Mântuitorul ne sprijinește la Tatăl: «Părinte, voesc ca unde sunt eu, să fie și aceștia împreună cu mine, ca să văză slava care ai dat mie».

Cum avem să înțelegem această împărăție a lui Dumnezeu, în care a intrat azi preamărindu-se Domnul, ne-a tâlcuit-o în atâtea pilde și asemănări, ne-a lămurit-o prin minunate icoane în cursul propoveduirii sale pe pământ. Aici domnește pace deplină, liniște desăvârșită, bucurie nemărginită, ochiul se desfătă în o frumsețe netrecătoare, urechea ascultă cântări de îngeri, inima se scaldă pururea în marea desfătării și plăcerii în veci neperitoare... Dar toate acestea sunt după închipuire omenească numai, pentru că «cele ce ochiul n'a văzut și nici urechea n'a auzit, nici la inima omului nu s'a suit, acestea a gătit Dumnezeu celor ce îl iubesc pe dânsul».

«In casa Tatălui meu sunt multe lăcașuri» a zis Cristos... Unde este această casă a Tatălui cu lăcașurile fericii vecinice? După vorba îndatinată în toate zilele, ar fi să socotim această împărăție dincolo de țaria albastră a cerului, pe care par țintuite milioanele de stele lucitoare, luna blândă și soarele cu lumina sa vecinică și căldura dătătoare de viață; dincolo, deasupra acestei podoabe, ce pare a îmbrăca pământul nostru ca într'o haină de sârbătoare, o haină cu multe indoituri, chiar până la șapte, «până la al șaptelea cer».

Frumoasă imagine copilărească! Dar noi știm, că nu există o țarie, o coajă, ce încunjură pământul, iar albastrul deasupra noastră e văzduhul nemărginit, e aerul, ce privit în depărtare nemăsurată, deși fără culoare, se înfiripează în culoare vineție, iar acei ochi lucitori, ce ne privesc noaptea din văzduh, nu sunt numai podoabe multe și mărunte, ci sunt lumi mari, lumi de sine stătătoare, unele de o sută, altele de o mie de ori mai mari decât pământul nostru, uscat și apă, cu sutele sale de milioane de oameni și nenumărate jivini de tot felul. Deasupra noastră pare întinsă o minunată pânză, pe care bunul Dumnezeu a risipit cu putere nemărginită numărul stelelor, nemăsurat, pe cari ochiul nu le poate număra. Dar acesta nu e cerul, cea împărăție a spiritelor, și oricât ne-am înălța dela pământ și am sbura tot mai sus spre soare și

norii, nu vom da de un rai, care cuprinde pe îngeri, pe sfinți, mucenici, prooroci și patriarhi, și nu vom găsi în mijlocul lor un scaun al lui Dumnezeu, de-a dreapta căruia împărătește Fiul său. Nu, pentru că aceasta nu se mai ține de împărăția acestei lumi văzute. Cerul, această lume a duhurilor, nu e un loc din lumea asta mare, ci e cu totul o altă lume, o lume nouă a unei vieți nouă.

Cerul e acolo unde e Dumnezeu, iară Dumnezeu e pretutindenea, și așa și împărăția lui cerească e și ici și colo, chiar aci lângă tine, mai mult, ea e în tine însuși. Da, împărăția lui Dumnezeu e acea lume lăuntrică, pe care o înfiripează duhul lui Dumnezeu în sufletul omului, făcând să stăpânească acolo pacea, bucuria, virtutea, cari alcătuesc frumoasa viață de creștin modest, dar încrezător și însuflețit.

Dacă zilnic ne rugăm, precum însuși Cristos ne-a învățat: «vie împărăția ta... precum în ceru așa și pe pământ», e și asta numai o icoană în vorbe, ca mai ușor să fie înțeleasă de priceperea noastră mărginită. Ce e împărăția lui Dumnezeu pe pământ, ne-o spune asemenea Mântuitorul, răspunzând ucenicilor săi: «De mă iubeste cineva pe mine, cuvântul meu va păzi și Tatăl meu îl va iubi pe el și la el vom veni și lăcaș la dânsul vom face». Iară cine păcătuiește și se lasă robit de păcat, din sufletul aceuia pleacă duhul lui Dumnezeu, și prin aceasta se frânge legământul lăuntric al dragostei — și împărăția lui Dumnezeu dispare.

De ar fi să fac o asemănare omenească, așa zice: în împărăția lui Dumnezeu e ca și aici la noi în biserică: copiii stau, bătrânii și cei mai vrednici șed în strane, mai aproape de altarul sfânt, unde pururea e de față domnul Cristos în mijlocul nostru sub chipul pâinii și al vinului; ori lăcașurile în casa Tatălui sunt ca și lăcașurile în comuna noastră: cei mai de seamă, cei mai bogați, locuiesc mai la mijloc, iară nemernicii departe, la margini, nebăgați în seamă. Decât în împărăția lui Dumnezeu se face rânduirea după bogăția sufletului și după vrednicia faptelor din această viață, iară nemernicii după puținătatea vredniciei lor sunt tot mai departe dela fața lui Dumnezeu, până ce ajung în întunec, osândiți a nu vedea în veci lumina și strălucirea Tatălui. Cei aleși vor vedea pe Dumnezeu față la față, așa cum este în frumsețea și mărirea sa fericoare, și acesta e raiul dreptilor.

Cum va fi această fericire, nici că ne putem închipui, tocmai pentru că este un lucru dumnezeesc, — dar nici să nu ne trudim a ne-o înfățișa în amănunte; ajunge să știm, că după dreptatea faptelor noastre ne vom învrednici a privi pe Dumnezeu față în față. O, Doamne, ajută neputinței noastre, nu ne lăsa să lunecăm dela fața ta, ca să nu ajungem robi satanei, care cu îngerii săi «a căzut dela fața

lui Dumnezeu», rămânând în întunecul împărăția lui!

Prin sufletul său omul aparține acestei lumi, ce plutește în regiuni necuprinse, — scânteie de sus fiind, vecinic nisuește spre înălțimi, — pe când trupul ne leagă de pământ, fără a ne putea desbăra vre-odată de închinarea spre cele pământești, fără a ne perde simțul pentru aceste de aici. Adevărata înțelepciune caută a păstra cumpăna dreaptă, armonia între cer și pământ!

Ce ne-ar folosi statornicia privire spre cer și dorul spre înălțime, dacă această râvnă nu ar nobilita întru nimic viața aceasta materială-animalică, dacă nu ar îndulci firea omului mai mult sau mai puțin sălbatică, dacă n'ar turna în ea nimic din dulceața, blândețea, seninul, bucuria și liniștea acelei vieți, pe care o numim vecinică?

Indemnul de a privi neîntrerupt spre cer nu va să zică, că viața noastră de aici trebuie să atârne de nădejdea amăgitoare, că acolo se vor plini toate doririle unei inimi sbuciumate; nu înseamnă, că ne e îngăduit a lăsa să ne lunece terenul de sub picioare, disprețuind viața reală. Doară «cei doi bărbați în veșminte albe», îngerii însuși, făcând băgători de seamă pe apostoli: «ce stați căutând spre înălțimile cerești?» aducându-le aminte «să se întoarcă fiecare la ale sale», căci au datorii de împlinit în această viață.

Dacă nu ne e îngăduit deci să ducem o viață visătoare în drumul de pe pământ, cu atât mai puțin avem dreptul să socotim, că lumea asta e totul și încolo nimic. Sunt în calea rătăcirii ceice se lasă amăgiți de gândul, că lumea asta cu frumsețile și bucuriile ei ajunge să mulțamească pe om. Nu, lumea asta văzută e mult prea îngustă, nedeplină, chiar neputincioasă, ea singură. Orice strădanie omenească, progresul, cultura, simțul umanitar, totul dă greș, de nu vor fi luminate de sus, ori apoi în vreme scurtă tânjesc, se ofilesc în arșița ispititelor și cercărilor multe, de nu va veni roauă și ploaie binecuvântată de sus. Iar azi mai mult decât ori când lumea pare o baie de fărădelegi, de răutate, de venin nepotolit, de vrăsmășie neimpăcată, o lume neîndurată și necruțătoare față de nimic. Cum de aproape trei ani neîntrerupt bântue furtuna răboiului, răpindu-ne ce avem mai drag, mai scump, dărâmand fericiri și zădărnind pe veci nădejdi, în acest vârtej nebun nu odată am fi ispitiți să desnădăduim, dacă nu am ști, că acolo sus e un cârmuitor, fără știrea căruia nu se mișcă nici un fir de păr, un stăpân, care răsplătește jertfa, care și cel mai mare rău ce ne cearcă și ne răsvrătește sufletele îl poate întoarce spre binele nostru! De n'am fi plâns cu Cristos în grădina Ghetsemanii, nu ne-am putea însufleți azi la înălțarea lui.

Cât de urât ar fi pământul azi, de nu ar fi să ne putem gândi mereu

la frumsețea cerului de sus, spre care se îndreaptă privirea ochilor noștri în lacrimi!

Glas de îngeri a vestit în noaptea lină peste câmpia dela Betlehem venirea Domnului în lume, un glas tainic răsbate azi văduhul la întoarcerea în cer: «Deschideți boeri porțile voastre, ridicați porțile casei vecinici și va intra împăratul mării!» Și a intrat întru mărirea sa, dar porțile veciniciilor nu s'au mai închis pe urma lui, pentru că Domnul a voit să rămână liber drumul de pe pământ la cer, ca rugăciunile noastre să poată răsbate acolo, de unde așteptăm mila și tot darul mângâierii. Acest legământ, această armonie între cer și pământ, întemeiată de Cristos, e de datoria noastră să o păstrăm neatinsă.

Ținta ne e cerul, dar drumul duce pe pământ. Mântuitorul însuși a făcut acest drum, pentru a se preamări. Adevărat, drumul drept e îngust și lunecos, presărat cu spini și piedeci multe, cari cer o luptă aprigă pentru a fi înlăturate. Și nouă ne stă înainte același drum dela Betlehem până la Golgota, drumul crucii. Mai ales în această vreme a războiului, crucea suferințelor s'a mărit, brațele i s'au întins, dungile îi sunt mai tăioase, povara îi e mai apăsătoare. Și cei mai tari sunt ispitiți să cadă frânți și nu rareori suntem înțepați de ghimpele desnejdii... De departe însă ne cheamă celace a purtat în lume cea mai grea cruce: «Veniți la mine toți cei osteniți și însărcinați și eu vă voi odihni pe voi». Celace ne-a zis: «Cel ce vrea să vină după mine, să-și ia crucea sa și să-mi urmeze mie», — același ne asigură: «întru răbdarea voastră veți dobândi sufletele voastre... să nu se tulbure inima voastră, nu vă voi lăsa pe voi sărmani...» și ne spune: «De nu se va arunca sămânța în pământ, și nu va putezî, nu va aduce nici o roadă», și tot așa, de va rămânea viața omului la suprafață, de nu se va pogori în adânc, de nu va fi supusă suferințelor crucii, nu se va ridica nici spre înălțimile senine ale mării lui Dumnezeu. Cine știe, dacă scara suferințelor amare, a îndoelilor chinuitoare și jertfelor nenumărate pe care o urcăm și noi de aproape trei ani de zile, nu ne va duce și pe noi la izbăvirea, după care de mult oftează toată suflarea?! Noi ne întărim inimile cu apostolul: «Întru toate năcaz pătimind, dar nu strâmtorându-ne,

lipsiți fiind, dar nu de tot desnejdindu-ne, goniți fiind, dar nu părăsiți, surpați fiind, dar nu prăpădiți». (Pavel).

Cu nădejde ridicăm ochii sufletului nostru spre cer; stelele luminoase, ce își urmează fără greș cursul lor hotărât în jurul soarelui, dela care își împrumută lumina, prin pilda lor ne povățuesc, ca la fel, fără șovăire, să ne urmăm drumul pe pământ, cu pași hotărâți și siguri, dar neîncetat având privirea spre soarele Cristos, dătătorul de lumină și viață. Să nu ne lăsăm plecați de povara zilelor, nici să ne dăm prinși în mreaja ispitelor și îndemnurilor lumii acesteia. Aici doară suntem numai călători, neavând cetate statornică, cum ne spune Mântuitorul înălțându-se: «...Merg la Tatăl meu, ca să gătesc vouă loc, ca unde sunt eu, să fiți și voi cu mine».

Reforme mari în România.

Din ziare elvețiene aflăm, că guvernul român a prezentat parlamentului întrunit în Iași mai multe proiecte de lege, prin cari se introduc reforme mari în țară. Se modifică constituția în înțelesul, că la alegeri se introduce votul universal, se decretează inamovibilitatea funcționarilor administrativi, de stat, din județe și dela comune, și se dispune împărțirea moșiilor între țărani cari nu au pământ, și anume, atât ale statului, cât și ale particularilor, dela cari statul le cumpără și le plătește cu obligațiuni de stat, cu dobândă de 5 la sută.

Declarațiile cancelarului german

În ședința de Marți, 15 Mai, a parlamentului german, a motivat întâi deputatul Roessike interpelarea celor ce doresc, ca Germania să lege pace numai cu anexiuni și despăgubiri de război, iar deputatul Scheidemann interpelarea celor ce vreau, ca Germania să renunțe de pe acum la orice fel de anexiune și despăgubiri de război. A luat apoi cuvântul cancelarului Bethmann-Hollweg și în firul unei vorbiri mai lungi a declarat, că facerea vre-unei declarații programatice asupra scopurilor de război ale Germaniei, nu ar corespunde intereselor țării. Mai mult de cât a spus cu alte ocazii, nu poate să spună nici de astădată în chestia aceasta. Dușmanii Germaniei urmăresc și acuma scopuri de cucerire, de distrugere, și nu manifestă de loc dorința de pace. Intre astfel de împrejurări Germania nu-și poate formula condiții de pace, de cari ar trebui apoi să se țină. Germania nu a intrat în război cu gând de cucerire. Vrea numai asigurarea existenței și a viitorului poporului german. Cancelarul și-a încheiat vorbirea cu cuvintele următoare: «Situția noastră militară nu a fost nici când, dela începutul războiului încoace, atât de favorabilă, ca acum. Dușmanul nu poate străbate la vest, iar submarinele operează cu succes potențat.

Aceasta o recunosc și neutralii. Privim cu încredere la sfârșitul norocos al războiului. Atunci va sosi momentul, ca să vorbim despre scopurile de război și despre condițiile de pace». Acestea sunt în esență declarațiile de Marți ale cancelarului german. Majoritatea parlamentară le-a luat cu aprobare la cunoștință, dar social-democrații s'au declarat nemulțumiți cu ele. În numele lor a vorbit deputatul Ledebur, care a spus, că dacă nu se leagă o pace grabnică, vor ajunge lucrurile și în Germania acolo, unde au ajuns în Rusia. Vor proclama și Nemții republica. A promis, că social-democrații vor face propunere, ca comisiunea încredințată cu revizuirea legii constituționale să facă pregătirile necesare în direcția aceasta. Vorbirea cancelarului a făcut, atât în imperiul german, cât și la noi, în monarhia austro-ungară, impresie bună.

Despre fiul cel pierdut.

— Predică de Iosif Trifa, preot. —

«Scula-mă-voi și mă voi duce la Tatăl meu».

Evang. zilei.

Aceste vorbe le-a grăit fiul pierdut din evangelia de azi. După-ce și-a risipit averea dela tatăl său, aceste vorbe grăindu-le, s'a hotărât să iasă din greșalele sale și să se întoarcă iarăși la casa sa, la tatăl său.

Este această evanghie de azi a fiului pierdut așa de frumoasă și plină de învățătură, încât ar fi păcat să nu o cunoască tot omul, avându-o deapănarea înaintea ochilor săi.

Această evanghie a fiului pierdut vreau să vă o talmăcesc în Dumineca de azi.

Cum a fost întâmplarea fiului pierdut? Evanghelia ne spune, că un om avea doi feciori. Și s'a sculat cel mai tânăr și a zis tatălui său: «tată, dă-mi partea ce mi se cade mie din avere». Și tatăl i-a dat partea lui. Și evanghelia ne spune, că după-ce a luat fiul mai tiner partea sa din avere, s'a depărtat în o țară străină și acolo a apucat pe calea cea largă și lunecoasă, care duce la peire.

Petrecând în desfătări și rele, risipea averea ce-o primise dela tatăl său. Dară și desfătărilor au avut odată capăt, — căci ne spune mai departe evanghelia, că s'a făcut foamete și rău în țara aceea unde era fiul. Și a ajuns și el la rău. Din fiul desfătărilor și petrecerilor a ajuns păstor de porci, și ne spune evanghelia că «poțea să se sature cu rădăcinile» ce le scoteau porcii.

Și cum sta fiul acela lângă porci flămând, ostent, prăpădit, deodată și-a adus aminte de tatăl său, de casa părinților săi.

Cu amar s'a gândit cum acasă la tatăl său și slugii prisosesc în toate iară aici el «fiul» moare de foamete și rău.

Atunci s'a hotărât zicând: «scula-mă-voi și mă voi duce la tatăl meu și voi zice: tată, greșit-am la cer și înaintea ta, te rog iartă-mă» Și ce a zis, a și făcut. S'a întors la tatăl său.

Și ne spune evanghelia, că tatăl său cu lacrimi de bucurie l'a primit și la ertat, ba încă și ospăț de bucurie a făcut pentru fiul său, care «pierdut era și s'a aflat, mort era și a înviat».

Iată întâmplarea fiului pierdut. Ea stă înaintea noastră ca o pildă, ca o oglindă, în care uitându-ne putem să ne vedem pe noi înșine, ale noastre rătăcirii, și văzându-le, să căutăm a le îndrepta.

Ce mult sămănăm și noi cu fiul din evanghelia. Despre fiul din evanghelia se spune, că și-a cheltuit și risipit partea de avere ce a luat-o dela tatăl său.

Și noi, când eșim în această lume, primim dela Tatăl nostru ceresc o întreagă avere. Se înțelege, nu avere de bani, sau pământ, ci altă avere, care este mai scumpă decât acestea, adică: mințea, priceperea, înțelegerea, sănătatea.

Și Doamne, de câteori și noi, ca fiul din evanghelia, nu risipim această avere, ce o avem dela Tatăl ceresc!

O risipim atunci, când mințea noastră, făcută spre a cunoaște pe Dumnezeu și poruncile lui, apucă pe calea uitării a ce este bine și poruncit de Dumnezeu.

O risipim și atunci, când, — ca și fiul din evanghelia, lăsăm frâu slobod și ne lăsăm târați de poțtele lumești și spurcate, care omoară sufletul, precum și trupul, sănătatea omului.

O risipim și atunci, când noi, fiii unui singur tată ceresc și frați între olaltă, ne zavistuiim, ne pizmuiim unii pe alții.

Iată dară în câte aceste și alte feluri și chipuri ne asemănăm și noi fiului pierdut din evanghelia. Cu adevărat, în multe forme risipim și noi averea, darurile cerești, ce le avem dela Tatăl nostru ceresc.

Dară ce ne spune mai departe evanghelia despre fiul pierdut? Ne spune, că și desfătărilor au avut odată capăt: «S'a făcut foamete și rău în țara aceea» și el, fiul îmbeibat și desfătat, a ajuns din ospețe și veselii, îngrijitor de porci și poțea să se sature din rădăcinile ce le mâncau porcii.

Atunci ne spune evanghelia mai departe, că și-a adus aminte fiul acela de tatăl său și s'a hotărât să se întoarcă, să ceară ertare. De mirat lucru ieste, că până ce a ținut averea, desfătărilor, îmbeibarea, petrecerile, nu și-a adus aminte fiul de tatăl său!

Numai atunci, când a ajuns la rău și lipsă, numai atunci când el, fiul cel desmerdat, a ajuns flămând, desculț, zdrențos, umilit, și-a adus aminte de casa tatălui său.

Ce mult ne asemănăm și noi în această privință cu fiul pierdut! Și mai ales când ne gândim la anii de înaintea acestui cumplit război, apoi par'că cu degetul arată spre noi întâmplarea, pilda fiului pierdut. Cu adevărat, ce mult sămănu oamenii atunci cu fiul cel pierdut din evanghelia! Ce bine era atunci; dar ce răi și păcătoși erau oamenii! Când era odată bine în lume cum, — ca și fiul din evanghelia, — uitaseră oamenii de Tatăl ceresc și căutau desfătărilor, petrecerilor, plăcerile cele stricicioase și pline de otravă.

Cu adevărat era atunci lumea plină de fii rătăciți, cu adevărat era atunci întreagă omenirea un mare fiu rătăcit și

FOIȘOARA.

La Înălțarea Domnului.

Sfântă zi de închinare
Pe pământ s'a arătat,
Că Isus Mântuitorul
Azi la ceriuri s'a nălțat.

Unde șade cu mărire
Lângă Tatăl cel ceresc,
Revărsând a Sale daruri
Peste neamul omenesc.

Saltă azi de bucurie
Toate oștile cerești,
Și întâmpină pe Domnul
Cu cântări dumnezeiești.

Lăudămu-Te Cristoase
Pentru darul Tău de sus,
Celce astăzi prin minune
Ceriurile le-ai deschis.

Iar la sfinții Tăi apostoli
Pe cari i-ai blagoslovit,
Duhul sfânt a le trimite
Bine le-ai făgăduit.

Ție Doamne azi se 'nchină
Mii de cete îngerești,
Întonând cântarea sfântă
A puterilor cerești.

Azi la sfânta Ta 'nălțare,
Bunule Mântuitor,

Cătră Tine ni se 'nălță
Gândul nos' al tuturor.

Să ne-ascuți smerita rugă,
Dela Tronul Tău preasfânt,
Să reverși dorita pace
Pretutindeni pe pământ.

Strălucita Ta 'nălțare
O cinstim și prăznuim,
Preamărindu-Te Stăpâne
'n vecii vecilor, amin.

Rod, 1917.

Vasilie Genie,
paroh ort. român.

Cura naturală.

— Importanța și efectele ei. —

De preotul N. Todea.

(Urmare).

5

Dacă cineva suferă și de o mistuire anormală, — și câți sunt de aceștia, cari nici nu visează răul, — în urma îndopării prea peste măsură cu alimente, corpul rămâne încărcat cu materii, ce se depun în el din cauza mistuirii anormale, și de aci se nasc mulțime de boale de tot felul, și în locul prim boalele de stomac, de intestine, de rinichi, de beșică etc.

O eroare esențială comit mai ales mamele, cari sunt în stare binecuvântată, pentru că în timpul acela se nutresc prea bine, în credința că vor da viață la un prunc sdravăn, iar când colo ajung tocmai la

contrarul. Cred că mulți vor fi observat adeseori, cumcă mamele corpolente, bine nutrite, dau naștere de regulă, — pe lângă mari dureri, — la copii slăbuți, iar cele mai puțin nutrite au copii mai sdraveni, mai ales, dacă tatăl a fost destul de voinic.

Tot așa este greșit a da mamele după naștere beuturi întăritoare, căci acestea agită sângele, iar copilul de mic suge un lapte care-l face nervos, și în loc de a-i face bine îi strică sănătatea încă din frageda etate. Kuhne ne spune, că copii născuți din mame prea îndopate cu mâncări și beuturi alese, se nasc de regulă cu un cap prea mare, și aceasta este dovada cea mai eclatantă, că și copilul se naște încărcat sau bolnăvicios.

Pe mulți oameni îi auzi însă laudându-se, că au un stomac așa de bun, încât mistue orice alimente, fără să-și dea seamă, că sub mistuire normală nu se înțelege aceea, că mănâncă cineva cu poftă o cantitate oarecare de bucate, și da apoi afară, iarăși prin eșire normală: o cantitate folosită din corp, ci aceea: ce valoare sau ce putere de nutriție își poate corpul estrage din bucate, și cum le poate pe acestea întrebuița la întărire și la asimilarea lor în sânge?

Aceasta este cauza, că vedem oameni cari mănâncă foarte mult și totuși sunt slabi și anemici, pentru că au puțin folos de mâncare, dar ei cu toate aceste se cred și se consideră de foarte sănătoși, ba se laudă chiar cu sănătatea lor, care e numai la aparență. Nu tot ceea ce mănăncăm, ne este deci și de folos, fără numai aceea ce putem mistui; sau cu alte cuvinte: omul nu trăește din ceea ce mănăncă, ci din ceea

ce poate mistui spre folosul corpului său. Iată pentru ce unul se usucă pe picioare și pierce cu friptura și vinul cel mai scump lângă sine, iar celalalt viază și este tot vesel cu mămăliga cu lapte și cu apa curată. E adevărată vorba, că sunt mai mulți sănătoși închipuiți, decât bolnavii închipuiți! Și iată pentru ce: dacă vom străbate în tainele oamenilor, și vom întreba, câți dintre ei sunt perfect sănătoși, foarte puțini vor spune, că nu le lipsește nimic.

Cei mai mulți vor răspunde așa: da, sunt sănătos, însă câte odată mă doare capul și stomacul, altul va zice că-l doare brațul ori piciorul, altul iară că e sănătos, dar din când în când are junghieri prin piept ori prin corp, un altul că are picioare încontinuu reci și la anumit interval își perde pofta de mâncare pe câteva zile, și în fine un altul, care pare sănătos tun, își va declara cu sfială, — pare că nici n'ar fi bolnav, — că suferă de grozave amețeli, și alte și alte destăinuirii, cari numai de sănătate perfectă nu dau dovadă.

Apoi chiar și mâncările omului inteligent sunt așa pregătite, că se mistue foarte anevoios Prăjiturile diferite, pâinea cea atât de fină, apoi cărnurile cele multe, pipărate și sărate, sunt tot atâtea alimente, cari îngreunează mistuirea normală.

Pentru ca să vă convingeți despre adevărul acesta, vă atrag atențiunea, că bunăoară anemia este o boală, care gra-sează mai ales în pătura cultă a omeniei, despre care e știut, că se nutrește cu cele mai alese bucate; dar aceste n'ar trebui să fie, dacă modul lor de nutriție ar fi spre întărirea corpului și spre producerea de

perdut, care apucase pe calea păcatului, a uitării de Dumnezeu și de poruncile lui.

Dar iată, ca și fiul din evanghelie, ajunserăm și noi la rău și întristare. În țara fiului pierdut venise foamea. E drept, că noi la foamea cu rădăcini nu am ajuns, de care să ne și ferească bunul Dumnezeu, dară ce rău mai mare poate fi, decât acela că zi de zi ne apasă tot mai tare lipsa, scumpetea, zi de zi tot mai mulți pleacă să colinde după pâine, zi de zi tot mai multe guri flămânde strigă și cer «pâne».

Ce să mai zic apoi, că om după om se duce dintre noi, și tot mai mare se face ceata celorlora ce rămân plângând, slabi, nemângâiați.

Și noi, ca fiul din evanghelie, acum numai după-ace a venit răul la noi, ne-aducem aminte de Tatăl nostru ceresc, acum când răul, întristarea, cumplita pedeapsă a venit peste noi, vedem cu groază unde am fost și cercăm să ne întoarcem la Tatăl ceresc!

Ce ne spune mai departe evanghelia despre fiul cel pierdut? Ne spune, că a mers și căzând în genunchi înaintea tatălui său a cerut ertare. Și oare l-a primit și l-a ertat tatăl său, după-ace își risipise toată averea în desfătări și rele? Da, așa ne spune evanghelia, că l-a primit cu lacrimi de bucurie și încă și ospăț a făcut pentru fiul ce «pierdut era și s'a aflat, mort era și a înviat».

Prin aceasta Dumnezeu vrea să ne arete, că El este Tatăl cel bun, gata a primi și pe cel mai păcătos fiu al său, numai dacă în acela se trezește dorirea ferbinte de a se întoarce. Vedeți pe fiul ce a fost pierdut. Cât de mult a rătăcit, cum și a risipit partea de avere în plăceri și desfrâu, și totuși când în el se trezește dorul, hotărârea de a se întoarce unde a fost, tatăl său îl primește cu bucurie și ospăț.

Așa și pe noi, în orice rătăcir am alunecat, Dumnezeu e gata să ne primească.

Ne trebuie însă ceva, ca Dumnezeu Tatăl nostru să ne primească, să ne ierte. Și anume, ne trebuie aceea hotărâre, pe care a luat-o fiul din evanghelie când a zis: «scula-mă-voi și mă voi duce la tatăl meu». Mari frământări, mari schimbări sufletești trebuie că l-au adus pe fiul din evanghelie la aceste vorbe.

Pare că-l vedem stând gânditor, flămând, umilit, năcăjit lângă turma de porci. Stând el așa, cu groază se gândește unde a ajuns din ce a fost el odată. El «fiul» cel iubit și drag al tatălui său, iată-l acum flămând, ostenit, alinându-și foamea cu rădăcini. *Evanghelia nu ne spune, dară trebuie că fiul acela a plâns, a plâns amar, văzându-se unde a ajuns. Plângând a strigat: «Scula-mă-voi și mă voi duce la tatăl meu».*

Aceste lacrimi ale fiului pierdut ne trebuie și nouă pentru a putea primi iarăși mila și ertarea Tatălui ceresc.

Că și noi, ca și fiul din evanghelie, în păcate am risipit partea de avere, darurile sufletești primite dela Tatăl ceresc.

Când ne a fost bine, ne-am depărtat de Tatăl ceresc și de poruncile lui, de aceea iată-ne acum umiliți, părăsiți și întristați. Pentru păcatele și fărâdelegile noastre iată acum ce grozavă și cumplită pedeapsă cerească ne-a ajuns!

Ca să ne putem mântui și noi, ca fiul pierdut, trebuie să ne ridicăm cu părere de rău, cu lacrimi din păcatele noastre zicând: «scula-ne-voi și vom pleca din țara păcatului la Tatăl ceresc, și vom zice lui: Tată și Doamne, greșit am la cer și înaintea Ta și nu mai suntem vrednici a ne numi fiii tăi, Te rugăm fie-ți milă de noi și ne iartă».

Iată dară cum evanghelia de azi ne îndeamnă la întoarcere către Tatăl ceresc. În asemănarea fiului pierdut vedem cum omul este aplicat a-și risipi în păcate bunurile sale sufletești.

Vedem cum omul, dacă începe a aluneca, tot mai mult se departă în țara străină a păcatului.

Vedem mai departe, cum răul, năcazul, lipsa aduce pe om la întoarcere către Dumnezeu.

Pe fiul din evanghelie putem zice, că foamea l-a întors la casa tatălui său, așa și pe noi năcazul, răul, întristarea vrea să ne întoarcă către Dumnezeu și poruncile lui.

Deaproape 3 ani de zile s'a slobozit peste noi cel mai sânger, cel mai cumplit război din câte s'au pomenit să fi fost cândva în această lume. Purțăm dureri, întristări, năcazuri, pe cari nu le-au cunoscut, ba poate nici închipui nu și le-au putut moșii și strămoșii noștri.

Ce vrea Dumnezeu prin acestea? Vrea să ne aducă acolo, ca să vedem și să cunoaștem, că toți suntem fii rătăciți, cari ne-am depărtat de El și poruncile lui. Vrea Dumnezeu, ca prin suferințe și dureri să ne scoată din țara păcatelor în care rătăcisem.

Dumnezeu nu vrea pierderea noastră, ci așteaptă dela noi să facem ceea ce a făcut fiul pierdut din evanghelie, adică, să ne hotărâm zicând: «scula-ne-voi și ne vom duce la Tatăl nostru».

Degrabă să ieșim dară din răutățile și păcatele noastre. Să ne întoarcem cu rugăciuni ferbinți, cu fapte bune către Dumnezeu!

De vom face așa, El ne va ierta, pentru că ori cum am fi noi, suntem fiii lui și El ne este Tată, care poartă milă și iubire față de fiii săi: «Sunt milos, zice Domnul, și nu voi mai ținea până în sfârșit mânia mea, numai cunoaște-ți păcatul». (Ieremia 3-12). «In ce chip mângăie mama pe fiul său, așa vă voi mângăia», — zice Domnul. (Isaia 66-13)

Evanghelia de azi ne spune, că apropiindu-se fiul cel pierdut de casa sa, de departe l-a văzut tatăl său. L-a văzut ostenit, chinuit și slăbit și văzându-l așa, i s'a făcut milă de el, i-a iertat tot trecutul lui și grăbindu-se l-a sărutat cu dor.

Și pe noi, de vom pleca către Tatăl ceresc și vom împlini poruncile lui, ne va vedea Tatăl cel de sus răniți, întristați și năcăjiți, și așa văzându-ne îi va fi milă de noi. Ca un tată bun ne va șterge lacrimile din ochi, durerea din suflet. Cu adevărat atunci și noi vom fi «morți ce am înviat, perduți cari ne-am aflat».

Cauza este, că țărânul trăiește simplu, apoi face mișcare multă în aer curat, umblând și lucrând cu corpul, pe când domni, în mare parte, mănâncă boereste, beau stravan, și apoi se dau la odihnă.

Dar domni încă se mângăie cu aceea, că fac mișcare, merg adică la preumblare pe 1/2 ceas, apoi ostenindu-se intră în cafenele și restaurante, în aceste staula omeștești, unde în loc să petreacă în aer curat, inspiră duhoarea de mâncări și beuturi, praful și fumul de tutun și de parfumerii, care de care mai amețitor, și cu toate acestea se miră câte unul dintre ei, că ce să fie cauza, că stomacul nu mistue bine și respirația e greoaie?

Dar cum să și poată stomacul mistui bine în o astfel de comoditate și într'un aer atât de infect? Căci precum plămânii au lipsă de aer curat, tot așa și stomacul numai într'un aer curat poate digesta bucatele spre folosul corpului.

În vremile vechi, până când cultura și civilizația nu erau așa înaintate ca astăzi, când oamenii în mare parte urmau zisa sfintei Scripturi: «întru sudoarea feții voastre să vă câștigați pâinea cea de toate zilele», — oamenii erau tari și sănătoși, pentru că lucrau cu toții; azi partea cea mai mare a omenimii este moleșită, și prin urmare bolnavă, căci abuzul și electricitatea și alte invenții au luat locul muncii trupesti, și în schimb spiritul este forțat până la extrem.

(Va urma).

Războiul.

La frontul răsăritean artileria rusească și-a început activitatea pe mai multe locuri. La frontul italian lupta dela Isonzo încă nu e terminată. Dușmanul atacă cu multă înverșunare și cu puteri mereu primenite. I-a succes să cucerească o înălțime la Plava și înălțimea Cuc de lângă Zagora, dar cu jertfe enorme. Trupele noastre își apără pozițiile cu rară vitejie. E întemeiată speranța, că și această nouă luptă dela Isonzo, care e a zecea, se va termina în curând cu înfrângerea Italianilor. În Macedonia au fost respinse de nou mai multe atacuri dușmane. La frontul dela apus toate atacurile engleze și franceze au fost respinse și în zilele din urmă de bravele trupe germane, cari pe unele locuri au putut intra în poziții mai bune, recucerind teren dela dușmani. Englezii se laudă, că o flotilă americană de război le-a sosit întru ajutor, iar francezii anunță, că primul vânător (distrugător) american de submarine a plecat din port pentru a-și începe activitatea.

NOUȚĂȚI.

Comisari pentru examene. Din partea consistorului arhidiecezan a fost numit comisar-președinte pentru examenele de maturitate dela școala comercială superioară din Brașov domnul Matei Voileanu, asesor consistorial, iar din partea ministrului de culte și instrucțiune publică domnul Dr. Petru Ionescu, consilier ministerial.

Gazeta Transilvaniei anunță în numărul primit astăzi, — e numărul de Sâmbătă, 19 Mai nou, — că-și sistează apariția.

Lista sărbătorilor oficiale. Ministrul de interne ungar a stabilit lista zilelor de sărbători oficiale. Au să se serbeze zilele: 11 April (sanctiunarea legilor dela 1848); 27 April, onomastica domnișoarei Zita, și 9 Mai ziua sa natală; 7 Iunie; 17 August, ziua natală a Monarhului Carol; 20 August, în amintirea primului rege al Ungariei, a sfântului Stefan; 10 Septembrie, aniversarea morții împărătesei-regine Elisabeta; 4 Noembrie, onomastica Monarhului Carol; 20 Noembrie, aniversarea morții împăratului și regelui Francisc Iosif I.

Honvezimea ungară. Maiestatea Sa, Împăratul și Regele Carol a dispus prin rescripșul preafălat din 8 Mai, ca honvezimea ungară să fie numită tot honvezime și în Austria, în limba germană, iar nu Landwehr cum se obiceiua până acum. Deci „königl. ung. honved“ iar nu „königl. ung. Landwehr“.

Calendarul gregorian în Rusia. Un ziar elvețian da știrea după o gazetă din Petrograd, că guvernul provizor rusesc se ocupă serios cu introducerea în țară a calendarului gregorian, și că are de gând să mai steargă câteva din multele sărbători ortodoxe de peste an, ordonând, probabil, prăsnuirea lor în zile de Dumineci.

† *Baronesa Duca de Cadar.* Văduva fostului deputat distal, deputat sinodal și congressional, membru în reprezentanța fundațiunii Gozsdu, etc. a baronului Giza Duca de Cadar, a căzut jertfă unui atentat. Administratorul moșiei ei a descărcat revolverul asupra stăpânei sale și a vunerat-o atât de grav, încât în ziua următoare a murit în spitalul din Timișoara. Ucișorul s'a sinucis. Baronesa a fost înmormântată în Cadar, în cripta familiară. Odihnească în pace!

Aviz. Primim dela magistratul sibian următoarele: Comitetul regnicolar al festivităților încoronării a cedat oficiul de patronaj al războiului colina de încoronare, pentru a fi întrebuințată în scopuri de binefacere. Pământul colinei de încoronare va fi pus în mici coroane de sticlă, lucrate artistic, și se vor vinde cu zece cor. bucată. Doritorii de a cumpără să se adreseze până în 22 Mai p. c. la magistrat, în secția pentru administrarea afacerilor săracilor.

În nădejdea păcii. Ziarul olandez *Het Volk* scrie, că personalul băncilor și al firmelor de expediții din Amsterdam își va lua concedii în vara ce de obicei, ci înainte de luna lui August. Conducătorii acestor așezăminte sânt de părere, că încheindu-

se în curând pacea, vor avea trebuință de numeroase puteri de muncă.

* *Primul împrumut.* Statele Unite, cum se anunță din Washington, au acordat Rusiei primul împrumut în sumă de o sută de milioane de dolari.

* *Nici o pace separată.* În *Times* din New-York a apărut o notă oficială, unde în numele autorităților mai înalte ale țării se declară, că guvernul american n'are să facă pace separată cu Germania înainte d'a se împlini principiile proclamate în nota prezidentului Wilson.

* *Manifestații antidinastice în Iași.* Scrie ziarul *Utroi Rossii*, că fruntașul socialist Dr. Racovski, însoțit de o masă de soldați a venit la Iași și a ținut vorbiri vehemente împotriva dinastiei, cerând detronarea ei și formarea unui stat socialistic în cadrul unei republice federative a Balcanului. După cuvântarea lui Racovski a urmat o demonstrație sgomotoasă în fața locuinței regale dela Iași.

* *Avis.* Cancelaria notarului public reg., *Dr. Benjamin Svasits* s'a mutat în Strada Cisnădiei Nr. 31 etagul I.

* *Berea și studenții.* O hotărâre vrednică de reamărcat a luat cercul studențesc din Marburg. A declarat adecă într'una din ședințele sale, că membrii cercului renunță, pe durata războiului, d'a mai bea bere sau altă băutură produsă din materii necesare la alimentarea populațiunii. Studenții dela Marburg se adresează către tinerimea academică dela celelalte universități germane și o invită să adereze la hotărârea aceasta, în convingerea că nici o jertfă nu-i prea grea dacă-i adusă în lupta pentru existență a țării.

* *Teatru german în România.* Trupa germană, care joacă la teatrul național din București, a dat în 7 Mai și la Braila o reprezentație bine cercetată de publicul compus din germani, austro-ungari, bulgari, turci și români. S'a dat piesa *Ifigenia* de Goethe. — În aceeași zi s'a început în teatrul dela București ciclul de opere, cu *Lohengrin*, primit cu mare însuflețire de ascultători, între cari se găseau numeroși români. Operele sânt cântate de trupa operei dela curtea din Darmstadt.

* *Dorințe împlinite.* Domnul *Georg Mihailov*, primarul orașului Ruseiuc din Bulgaria, a ținut o conferență publică în Timișoara vorbind despre raporturile din trecut, de acum și din viitor, dintre Bulgaria și Ungaria. Conferențiarul a spus între altele și aceea, că „dorințele naționale ale Bulgarilor sunt împlinite, eliberarea și unirea tuturor Bulgarilor e fapt împlinit, Bulgaria a devenit mare și s'a primit granițele pe cari le-a stabilit istoria pentru viața și dezvoltarea liberă și independentă a națiunii bulgare“... Așa a vorbit domnul Mihailov, ca cum ne-am afla după conferența de pace!

* *Etablissement nou de pantofărie în Sibiu.* Tinerul *Ioachim Hentea*, originar din Vorumloc, făcând 4 ani de ucenic la măestrul pantofar I. Lukas din Mediaș, a lucrat ca sodal în Timișoara, Lugos, Arad, Udvarhelyi săcuesc etc., mai în urmă a făcut cu bun succes cursul de 5 luni al școlii de stat de specialitate de pantofărie (*Zuschneider*) și cel de 3 luni de contabilitate industrială din Sibiu. D-sa după câteva luni de praxă în atelierul G. Theil (fost Carl Ott), și-a deschis zilele acesteia etablisment (lucrătoare) propriu în Strada Schmidt Nr. 16. Dl I. Hentea fost până aici membru ordinar al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ acum s'a înscris în șirul membrilor ei pe viață cu taxa de 50 cor., plătilă în rate de câte 10 cor. Dorind tinerului măestrul I. Hentea spor la întreprindere îi cvitează rata primă de 10 cor. plătită: *Vic. Tordășanu*, prezidentul Reuniunii.

* *Concert.* Doamna *Iohanna Herzog Tullner* a dat Vineri seara un concert foarte succes în sala dela Unicum. A cântat în mod cu adevărat artistic mai multe cântece, de Schubert, Brahms, Hugo Wolf și Richard Strauss. Publicul a aplaudat-o cu căldură. A primit mai multe buchete de flori. Acompaniarea la pian a făcut-o domnișoara Ortrun Schuster, profesoară de pian, cu multă dexteritate.

* *Teatru german.* Piesa cu cântec „Das Dreimädelhaus“ a fost repetată și Duminecă cu deplin succes și se dă și astăzi, Marți 22 Mai. Eri, Luni s'a dat drama „Die Haubenlerche“, iar pentru zilele următoare programul e acesta: *Mercur*, „Rund um die Erde“, operetă, Joi „Heimat“ dramă, Sâmbătă și Duminecă „Die ideale Gattin“ operetă nouă, de Lehar.

sânge bun. Materiile cari produc sânge și ușurează mistuirea, se cuprind mai ales în pâtura cea deasupra a grăunțelor, a grăului, dar partea aceasta de deasupra se pune la o parte în formă de tărâțe și se dă vitelor spre îngrășare, și vitele de fapt se și îngrășă de tărâțe, iar noi folosim numai făina cea fină ca praful. Din această făină se coace pâinea și prăjiturile cele atât de mult folosite în fiecare casă.

Procedura aceasta cu separarea totală a tărâțelor din făină este foarte greșită, dar cu toate acestea așa se practică, pentru că se crede, că așa se impune.

Vor fi mulți de aceia, cari cunosc pâinea lui *Graham* și a lui *Schroth*, care se recomandă de către medici cu deosebire bolnavilor de stomac. Aceasta este o pâine foarte gustoasă, din care însă nu s'a separat tărâța, ba nici boanele grăului nu sunt decât pe jumătate măcinate.

Dar nu laudăm noi adeseori pâinea cea atât de gustoasă a țărânului? Însă cu toate acestea nu voim a vedea cu ochii limpezi adevărul. Pentru că dacă ar coace și cocoonenele noastre astfel de pâine, s'ar compromite în fața musafirilor.

Să privim mai departe la oamenii inteligenți, cari mănâncă cele mai alese bucate și beau cele mai fine beuturi; oare nu sunt de obicei cu medicina pe masă ori în fereastră, pe când țărânul, care abea odată ori de 2 ori la săptămână își permite luxul să guste și ceva carne, și mănâncă bucate atât de simple, este atât de sănătos, de vânjos, și foarte rareori are nevoie de doftorie.

